

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den gammeldanske Rim-Krønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 148. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1826_429-txt-shoot-idm1705/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

meest spartiam, der jo, lidt mere eller mindre inter-
potent, kan være af den Mæster, Bygges navn, og
naar Sagen bliver vigtig optøst, vil neppe nogen
tydlig Critiker nægte, at, kunde en dansk Kunst i
det 15de Aarhundrede gjort hele Rim-Kroniken, da
kunde ogsaa en tydlig Skemmer, Mester-Sanger, i
samme Aarhundrede, gjort baade Ulfung, Rimer,
Minne-Sangene, og Gælle-Vogter; thi det er
Sammenligningen der kun som mellem en tidens
Landets og en stor og magtig Stad, men det er
lige vist, at hvem der kan Rime 60 Rim-Blade,
hvor Sines i sin Kald, med tilførende Tone og
Farder, kan kunde ogsaa, det med større Tid og
Anlæg, hævde tre tusse Vogter af samme Slags.

Det, hvor nys, som han nemmer, da Ingen
Rim-Uffet! Mit Eftersaad og faldt med de an-
førte Grunde, og naar kun Rim-Kroniken bliver
kendt, Rattet og henrykt efter Fortjenske, kan det
i Gængden være mig det Somme, om man tager
den for et Værk af et halvt eller af halvtredie Aar-
hundrede, af en smule Kunst, eller af et godt Kle-
ber, is, som blot Patriot, maatte jeg helst ønske
den Mening Eder, jeg beskriver; thi sandelig,
kunde een dansk Litteratur, i Christian den For-
stes Tid, haves baade Amtes Borge-Stue, Signes
Bue, Harald Hildetand, Sjold-Borg, Jærnes
Kæder-Stet, og Norm-Haralds Sten-Stue,
(hvor alle Hof-Eventene stanselig, med Alderne
paa Vordet, spiser Dem ved Adertids Væntse)
da var han endnu et langt større dansk Vidunder
end Sops, og man kunde deraf slutte, hvilke cele-
falle Rim-Smede Danmark nødvendig maatte ha-
ve haft i Baldemorens Dage, som Middel-Aldre-
rens poetiske Tid i den ganske Christenhed. Jeg,
for min Part, er imidlertid enten selv for meget
Rim-Smed, til at unde Efterlæseren saa magt-
løst et Ravn, eller for meget Historiker, til at kun-

ne tror, hvad der ikke lader sig forine med Histo-
rens Vidnesbyd, og de fltre Mindes-Mærker, saa
vel af det semtende, som af de foregaende Aar-
hundreders Stil og Smag og Rime-Konst, saa jeg
holder sagtens fast ved den Betragtning, der nu ikke
længere er en blot Formodning, og et usikrhaftig
Eftersaad, men en videnskabelig Doerbeniøning hos
mig, med hvilken jeg ved, man kan sætte den
Paa Sand, jeg stor indremmer, at usigtelig lader
den sig ikke demonstrere.

Det er gaart mig med Rim-Kroniken, som jeg
tænker, det vilde gaar en Maal i vore Dage, der,
meest af Uoplysethed, sit Blik til at se en Deil
gamle Skildre, som man sadvanlig, fordi de ikke
hadde glænde Farver, kaldte usikkert Emnet, og
jeg kan godt tænke mig den Malets Doerskifte,
der alt i Doven til den gamle Sten-Stue, med
sine smaa, begroede Kirke-Induer, ser, det er en
mageløs Samling, vel kun af Portraiter efter Na-
turen, og det ikke engang af de største Mæstere, men
dog en fortiebende Billed-Række, med Liv og Ud-
tryk, der stiler ham hele Middel-Aldrens Konst-
Historie i et vindt for Die. Jeg maatte nødvendig,
som en Rim-Smed, der er ubekendt med Middel-
Aldrens poetiske Historie, smile ad Sagnet om den
Vant i Soer, som Wateren vilde smile af sin
saakomme Ledføjerinde, der, med mange Ophævel-
set, vidste at fortælle ham, hvortunde Alt hvad han
saa, var for en træ, eller kanske lidt paa de fire
Sines Aar siden, malet af Mads Joss fra Stus-
beløbing, som dengang var den største Malet paa
hele Halser, og ledte selv i Holland om sin Mæster,
og som tilige skalde have malet de deilige Hunde
efter Haren paa Betrakket. Et Rim-Smede er i
det sandlige Vant, vist skalde saa godt, som Ma-
stene i det Regemlige, vant til at høre og dog ikke
høre Ciceroens Forflaring over Kunst-Værker,

meest spartiam, der jo, lidt mere eller mindre inter-
potent, kan være af den Mæster, Bygges navn, og,
naar Sagen bliver vigtig optøst, vil neppe nogen
tydlig Critiker nægte, at, kunde en dansk Kunst i
det 15de Aarhundrede gjort hele Rim-Kroniken, da
kunde ogsaa en tydlig Skemager, Mester-Sanger, i
samme Aarhundrede, gjort baade Ulfung, Rimer,
Minne-Sangene, og Gælle-Vogter; thi det er
Sammenligningen der kun som mellem en tidens
Landets og en stor og magtig Stad, men det er
lige vist, at hvem der kan Rime 60 Rim-Blade,
hvor Sædes i sin Kald, med tilførende Tone og
Farder, kan kunde ogsaa, det med større Tid og
Anlæg, fremt tre tusse Boger af samme Slags.

Det, hvor nyste, som han nemmer, da Ingen
fæer Uffet! Mit Etion saar og falde med de an-
førte Grundt, og, naar kun Rim-Kroniken bliver
kendt, Kædet og henrykt efter Fortienske, kan det
i Gæunden være mig det Somme, om man tager
den ser et Værel af et halvt eller af halvtredie Aar-
hundrede, af en smule Kunst, eller af et dætte Kle-
der, is, som blot Patriot, maatte jeg helst ønske
den Mening, Ester, jeg beskæder; thi sandelig,
kunde een dansk Litteratur, i Christian den For-
stes Tid, hvaser baade Amtes Borge-Stue, Signes
Bue, Harald Hildetand, Sjots-Borg, Jærnes
Kæder, Stet, og Norm Haraldsøns Stern-Stue,
(hvor alle Hof-Sænderne stanselig, med Alderne
paa Vordet, spiser Dem ved Adertids Væntige)
da var han endnu et tægt fæere dansk Vidunder
end Sæp, og man kunde deraf slutte, hvilke celos-
fælle Rim-Smede Danmark nedvendig maatte hæ-
ve høit i Baldemorerens Dage, som Middel-Aldre-
rens poetiske Tid i den ganske Christenhed! Jeg,
for min Part, er imidlertid enten selv for meget
Rim-Smed, til at unde Gæstgæstene saa magt-
loft et Roue, eller for meget Historiker, til at kun-

ne tror, hvad der ikke lader sig forine med Histo-
rens Vidnesbyd, og de fltre Mindes-Mærker, saa
vel af det færende, som af de færgaende Aar-
hundredes Stil og Smag og Rime-Konst, saa jeg
holder sagtens fast ved den Betragtning, der nu ikke
længre er en blot Formodning, og et usikraafligt
Etion, men en videnskabelig Doerbeniæning hos
mig, med hvilken jeg ved, man kan sætte den
PasSand, jeg stor indremmer, at usægtelig lader
den sig ikke demonstrere.

Det er gaart mig med Rim-Kroniken, som jeg
tænker, det vilde gaar en Maale i vore Dage, der,
meest af Uoplysethed, sit Lyf til at ser en Deil
gamle Skildreer, som man sædvanlig, fordi de ikke
hadde glænde Farver, kaldte usæft Emættie, og
jeg kan godt tænke mig den Maale Doerskæft,
der alt i Døten til den gamle Steen-Stue, med
sine smaa, bægrende Kirke-Induer, ser, det er en
mageløs Sæmning, vel kun af Portraiter efter Na-
turen, og det ikke engang af de første Mæstere, men
dog en fortiebende Billed-Kætte, med Liv og Ud-
tryk, der stæder ham hele Middel-Aldrens Konst-
Historie iøstevinde for Die. Jeg maan nedvendig,
som en Rim-Smed, der er usæfænt med Middel-
Aldrens poetiske Historie, smile ad Sagnet om den
Vant i Søer, som Wateren vilde smile af sin
saakomme Ledfægerinde, der, med mange Dphævel-
set, vidste at fortælle ham, hoeslunde Alt hvad han
saar, var ser en tre, eller kanske lidt paa de fæe
Sæse Aar siden, malet af Maale Joesf fra Stue-
beløbning, som dengang var den største Maale paa
hele Kælfæer, og ledte selv i Holland om sin Mæster,
og som tilfælle Kælfæer have malet de deilige Hunde
efter Hæren paa Betrakket. Vi Rim-Smede er i
det sændlige Rom, vist saalde saa godt, som Ma-
seme i det Regemlige, vant til at høre og dog ikke
høre Cicæronens Forflæring over Konst-Mærker,

